

„Išmokite pamilti
neišvengiamą likimą.“

Friedrichas Nietzsche

Jazminuose paskendęs birželio vakaras, kai Dievas pasibeldė į mano vonios duris

2005 m. birželis, Vilnius

Iki lemtingo susitikimo su Dievo dovana, turiu pripažinti, mano gyvenimas buvo beveik tobulas, nors ir apsinešęs kasdienybės dulkėmis, dėl to kiek praradęs kryptį. Tarsi senas piratų kompasas, kuris parodo teisingą kelią tik tada, kai žinai, kodėl nori ten nuvykti, ir nebijai jausti širdimi, o ne protu. Bet aš nenorėjau gilintis į piratiškus širdies reikalus ir toliau stengiausi gyventi logiškai. Pernelyg daug nelogiškų dalykų jau buvau pridariusi anksčiau ir iki šios priskaudinusi save bei aplinkinius.

Buitiniai ir darbo nesusipratimai dabar man atrodo juokingi... Iš tiesų turėjau nuostabų sūnų, mylimą ir mylintį vyrą, du padūkčius šunis, pakankamai pinigų, kad jausčiausi laisva, ir daug daug sveikatos, tad apie ją niekada kaip apie ypatingą vertybę negalvojau.

Buvau iš tų žmonių, kuriems ant peties kiti pasiremia paverkti ar pasiguosti, tvirtai laikanti gyvenimo vadeles. Iš tų, apie kuriuos sakoma, ir pats velnias neims.

Atrodė, esu pasiskiepijusi nuo nelaimių. Draugai juokaudavo, kad esu laimės kūdikis ir iš bet kokios, net baisiausios, situacijos visada išlipu sausa. Ir visada juokdavosi iš mano įpročio greitai lakstyti – gatvėje, biuro koridoriuose, greitkelyje, gyvenime...

Taip belėkdama praradau sugebėjimą džiaugtis savo tobulu gyvenimu. Aš jo tiesiog nepastebėdavau, tarsi gyvenau šalia.

Aš nemylėjau gyvenimo: gyvenau tarsi atlikdama pareigą, vilkdama našta, bet nesidžiaugdama juo.

Juokinga iki gaudumo, bet vėliau, jau susirgusi, net chirurgo paskirtą operacijos datą norėjau nukelti. Juk tą dieną organizavau renginį – man tai atrodė savaime suprantama ir labai svarbu!

Be to, mėgau likimui ir draugėms pasiskūsti, kaip viskas nusibodo, tapo rutina, kaip norisi kažko dramatiško, sukrečiančio, kad pajusčiau, jog iš tikrųjų gyvenu.

Dievui turbūt irgi nusibodo nuolatinis akmenukų mėtymas į jo langus, ir nutarė pasibelsti į mano langą, tiksliau, į vonios kambario duris.

Pirmą kartą jis pasibeldė vėlų 2005 metų birželio 20-osios vakarą, bet aš iki galo nesupratau jo perspėjimo.

Jis tenorėjo man suteikti svarbiausią gyvenimo pamoką:

„Gyvenime žongliuojame penkiaais kamuoliukais. Keturi iš jų – šeima, meilė, draugystė ir sveikata – stikliniai, nukritę ant žemės jie sudūžta ar bent jau įskyla ir niekada nebebūna tobuli. Todėl jie yra vertingiausi ir turime juos branginti kiekvieną akimirką. Vienintelis kamuoliukas guminis – tai darbas ir karjera. Jeigu jį išmesime, atšoks nuo žemės ir bus lygiai toks pat, kaip buvo. Jei prarasite darbą, sužlugdysite karjerą, visada galėsite pradėti iš naujo, tarsi nieko nebuvę.“

Šiuos žodžius buvau skaičiusi vienoje protingoje pagalbos sau knygoje – savo gėdai ir visų intelektualų siaubui turiu prisipažinti, kad į tokias knygas įsigilindavau, kai bandydavau rasti atsakymą į klausimą, kas aš esu ir ko noriu.

Gražūs žodžiai, bet... jų prasmę supratau tik gerokai vėliau, vieną ypatingą vasaros naktį. Pirmosioms keturioms vertybėms niekada neskyriau daug laiko: viskas meilės, draugystės, šeimos ir sveikatos fronte iki šiol klostėsi puikiai, o štai darbas užimdavo

didžiąją mano gyvenimo, minčių ir sielos dalį, todėl jis man atrodė pats svarbiausias. Ir saugiausias prieglobstis...

Dabar jau žinau: darboholikais tampame iš baimės. Mes pasineriame į nesibaigiančius darbus ir aktyvų socialinį gyvenimą iš baimės mylėti besąlygiškai, baimės jaustis Beverčiai, baimės likti su savimi arba artimu žmogumi, nes tada turėsime būti tikri, nuogi, o tai nepatogu.

Darbo aplinkoje, kaip ir internete, gali kurti naujus savo vaidmenis. Čia tinka visos kaukės, čia tave gerbia už sukurtą įvaizdį, už rezultatus, čia tave giria, čia jautiesi visada svarbus ir reikalingas; net ir operacijos dieną, kai klientas tvirtina norįs dirbti tik su tavimi...

Bet čia tavęs niekas nemyli iš tikrųjų. Kai tu numirsi, darbe tau greitai ras pamainą ir baigs tavo pradėtus projektus. O tada pamirš... Visuomenė tave išbrauks tą pačią akimirką, kai išnyksi iš vakarėlių ir laikraščių puslapių. Prisimins tik tada, kai tavo vyras ves dar kartą ir reikės iš naujo panarplioti pagaliau laimę radusio našlio istoriją...

Sunkiau bus tiems, kurie tave myli iš tikrųjų.

Tavo vyras irgi gal ras kitą žmoną, bet ji nebus tokia kaip tu. Jam tavęs visada tyliai trūks.

Tavo sūnus niekada nepatirs tos besąlygiškos meilės, kuria jį mylėjai. Jis bus gyvenimo apvogtas ir tu nieko negalėsi padaryti, deja...

Tu juos abu taip mylėjai, bet turėjai tiek mažai laiko tai parodyti. Ir pusę to laiko iššvaistei, norėdama būti svarbi ir reikalinga kitiems...

Birželio 20-oji buvo paskutinis vakaras, kai dar buvau sveika, jauna, graži ir nesirgau vėžiu. Kodėl jis įstrigo mano atmintyje? Turbūt todėl, kad buvo ypatingas, tą vakarą kaip niekada aiškiai pajutau, kaip godžiai gerą šio žodžio prasme myliu gyvenimą.

Su draugais ir vyru nuėjome į klasikinės indų muzikos koncertą, vakarieniavome pas Rają indų restorane, skanaudami egzotika dvelkiančių valgių ir grožėdamiesi jo gyvenimo džiaugsmu trykštančia šypsena. Mėgavomės gyvenimu, daug juokėmės, buvome jauni ir gražūs, svajojome apie ateitį. Mes su Jurgiu toje draugijoje buvome jauniausi. Ir, kaip netrukus paaiškėjo, pažeidžiamiausi.

Grįžusi namo pasimėgavau kvapnia vonia ir siekdama rankšluosčio netikėtai užkliuvau ranka už dešinėsios krūties. Brūkštelėjau dar sykį. Guzelis. Žirnio dydžio, pačiame krūties paviršiuje, lengvai užčiuopiamas. Pažiūrėjau į veidrodį – taip, mano pojūčiai manęs neapgavo.

Veidrodyje atsispindėjo mažas, tobulai apvalus guzelis netoli spenelio. Buvau parengusi kovos su vėžiu projektą, nemažai žinojau apie krūties vėžį ir giliai pasąmonėje jo bijojau, kaip turbūt kiekviena moteris. Supratau, kas tai galėtų būti. Pakviečiau į vonią krūtų ekspertą – Jurgį. Iš keistos šypsenos ir ramiamo tono supratau, kad ir jis užčiuopia tą patį ką ir aš. Ir galvoja, ko gero, tą patį ką ir aš: *f...ck*, o kas, jeigu tai vėžys.